

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

**دوره های آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس تک درس
سم چینی در گاو شیری**

گروه کشاورزی

این برنامه در جلسه ۱۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۶ گروه کشاورزی به تصویب رسید و بر اساس
مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی-کاربردی
از تاریخ ابلاغ، برای مؤسسات و مراکز آموزش علمی-کاربردی که مجوز اجرای آن را دارند قابل
اجرا است.

بسمه تعالی

نظام آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
برنامه آموزشی و درسی تک درس
سم چینی در گاو شیری

بر اساس مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی -
کاربردی، گروه کشاورزی در جلسه ۱۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۶ تک درس سم چینی در گاو
شیری را تصویب نمود. این برنامه از تاریخ ابلاغ در موسسات و مراکز آموزشی علمی - کاربردی
که مجوز اجرای آن را از دانشگاه جامع علمی - کاربردی اخذ نموده‌اند، قابل اجراست.

یوسفعلی زیاری

سرپرست دفتر برنامه ریزی آموزشی مهارتی و دبیر شورای
برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

غلامرضا زهتاییان

سرپرست معاونت آموزشی و نایب رئیس
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رای صادره جلسه ۱۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۶ گروه کشاورزی در خصوص برنامه آموزشی و درسی دوره تک
درس سم چینی در گاو شیری صحیح است. به واحدهای مجری ابلاغ شود.

محمد اخباری

رئیس شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رونوشت :

معاون محترم آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی جهت ابلاغ به واحدهای مجری

دوره تک درس سم چینی در گاو شیری

بسمه تعالی

مقدمه:

امروزه لنگش گاوها بعلت عارضه و بیماریهای سم یکی از مشکلات بسیار پر هزینه در پرورش گاوهای شیری است. لنگش پس از ورم پستان دومین بیماری پر هزینه گاوداری ها است که به شدت عملکرد اقتصادی واحد را تحت تاثیر قرار می دهد. براساس مطالعات صورت گرفته هر مورد لنگش می تواند درصد بالایی از حذفهای اجباری گله را به خود اختصاص دهد بطوریکه بیش از ۱۵٪ گاوهای حذفی در گله های شیری بعلت تأثیر مستقیم لنگش و تقریباً بیش از ۵۰٪ بعلت تأثیرات غیرمستقیم لنگش روی ظرفیت تولید مثلی و تولید سالانه شیر، حذف می گردند. پوشش کف بستر، طراحی بهار بند، مدیریت تغذیه و خصوصاً عدم مراقبت پیوسته از سم گاوها، پیشگیری از ایجاد بیماریها و عوارض سم و اصلاح و سم چینی مرتب نقش بسزایی در ایجاد لنگش گاوها ایفا می کند. برای ایجاد سلامت و تولید بالا در گله، مراقبت پیوسته از سم گاوها و اصلاح و سم چینی مرتب توسط کارگران ماهر سم چین می تواند یکی از راههای مهم به حداقل رساندن ضرر و زیان واحد های پرورش گاو شیری کشور باشد.

هدف و ضرورت دوره:

این دوره از سری دوره های آموزشی تک درس با هدف تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآمد در زمینه سم چینی می باشد تا علاوه بر مراقبت پیوسته از سم گاوها و اصلاح و سم چینی مرتب آنها، امکان کاهش هزینه و افزایش بهره وری این بخش از صنعت کشور را فراهم آورد.

عموماً هزینه های مرتبط با لنگش شامل درمان، کاهش تولید شیر، کاهش عملکرد تولید مثلی و افزایش دام های حذفی می باشد. و یکی از مهمترین عوامل تشخیص سریع لنگش، عوارض و بیماریهای سم و گزارش آن جهت پیگیری درمان و همچنین اصلاح و مراقبت از سم گاوها در طول سال کارگران ماهر سم چین می باشند. لذا با تربیت نیروهای ماهر که شناخت کافی از سم گاو ها و نحوه مراقبت، اصلاح و سم چینی داشته باشند می توان به کاهش هزینه و افزایش راندمان تولید واحد های پرورش گاو شیری در کشور کمک زیادی نمود.

این دوره به عنوان یک تک بودمان مهارتی به منظور ارتقاء سطح فنی و علمی شاغلین بخش گاوداری کشوری و همچنین افراد علاقمند به فعالیت در این حوزه با هدف کاهش هزینه و افزایش تولیدات مربوطه می باشد.

دوره تک درس سم چینی در گاو شیری

سطح آموزشی:

- تکمیلی بین سطوح تحصیلی دیپلم و کاردانی (دیپلم - کاردانی)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کاردانی و کارشناسی (کاردانی - کارشناسی)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد (کارشناسی - کارشناسی ارشد)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (کارشناسی ارشد - دکتری)

ضوابط و شرایط پذیرش ورودی:

- الف - (حداقل مدرک تحصیلی رشته تحصیلی / گواهینامه آموزشی خاص / گواهی سلامت، تجربه کاری و ...)
- داشتن دیپلم کامل متوسطه (تمام دیپلمه ها)
 - کارگران زیر دیپلم شاغل در گاوداری ها با حداقل پنج سال سابقه کار مفید

ب- نحوه پذیرش:

- آزمون تعیین سطح □ ، مصاحبه حضوری □ ، عدم نیاز به آزمون و یا مصاحبه ■
- سایر روش ها با ذکر مورد:

جدول ساعات نظری و عملی تک درس: سم چینی در گاوشیری

نوع دروس	جمع ساعات	درصد	درصد استاندارد
نظری	۹	۳۰	حد اکثر ۳۰ درصد
عملی	۲۱	۷۰	حد اقل ۷۰ درصد
جمع	۳۰	۱۰۰	۱۰۰

● مجموع ساعت تک درس حد اقل ۳۰ حد اکثر ۱۰۰ ساعت است

دوره تک درس سم چینی در گاو شیری

نام تک درس: سم چینی در گاوشیری		
عملی	نظری	
۲۱	۹	ساعت

الف: هدف درس: شناخت ساختمان داخلی و خارجی سم و انجام کلیه عملیات اصلاح و سم چینی گاو

ب: سر فصل آموزشی:

ردیف	رئوس مطالب و ریز محتوا		زمان آموزش (ساعت)
	رئوس مطالب	ریز محتوا	نظری عملی
۱	مقدمه	کلیات اهمیت اقتصادی و بهداشتی مراقبت، اصلاح و سم چینی در گاوداری ها	۰/۵ -
۲	آناتومی سم گاو	مشخصات، ساختمان خارجی سم گاو و وظایف هر بخش آن مشخصات، ساختمان داخلی سم گاو و عملکرد هر بخش آن تفاوت بین سم گاوها	۱ -
۳	بیماریها و عوارض رایج سم	اهمیت تشخیص بموقع لنگش، ضایعات و بیماریهای سم اصطلاحات مرتبط با بیماریهای سم گاو (لامینیتیس، سول اولسر و...) علائم ظاهری اختلالات بافت شاخی (بیماریهای زخم کف و خط سفید) علائم ظاهری اختلالات عفونی پوست (زگیل انگشت، فرسایش پاشنه، گندیدگی سم و ...) علائم ظاهری عوارض رایج سم (تورم تاج ناحیه سم ، چرخش سم، ترک خوردگی سم و ...)	۱/۵ -
۴	مراحل مختلف سم چینی	کاربرد و انواع لوازم و ابزار سم چینی (سم چین ، سوهان، سم تراش، شابلون سم، رنت دولبه و...) نکات مرتبط با سم چینی (اصلاح قابلیت تحمل وزن هر انگشت، اصلاح زخم و جراحات سم، جلوگیری و اصلاح رشد بیش از حد سم و ...) نحوه اندازه گیری انگشت داخلی (علل، چگونگی انجام، نکات مورد نظر) نحوه کوتاه کردن انگشت خارجی (چگونگی انجام، نکات مورد نظر) نحوه بادکش کردن و سرازیر نمودن کف سم ها (چگونگی انجام، نکات مورد نظر) نحوه متعادل کردن ارتفاع سم ها	۲ -
۵	اصلاح سم های آسیب دیده (سم درمانی)	ضرورت و اهمیت سم درمانی و اصلاح سم نحوه اصلاح و کم کردن تحمل وزن انگشت در سم آسیب دیده نحوه تشخیص و اصلاح بافت های شاخی بدون اتصال سم علل، کاربرد و نحوه نصب بلوک های انگشتی (تخته سم)	۱/۵ -

دوره تک درس سم چینی در گاو شیری

نام تک درس: سم چینی در گاوشیری		
عملی	نظری	
۲۱	۹	ساعت

الف: هدف درس: شناخت ساختمان داخلی و خارجی سم و انجام کلیه عملیات اصلاح و سم چینی گاو

ب: سر فصل آموزشی:

زمان آموزش (ساعت)	رئوس مطالب و ریز محتوا		ردیف
	نظری	عملی	
		ریز محتوا	رئوس مطالب
-	۱/۵	بهداشت و مراقبت بعد از سم چینی گاو بهداشت و مراقبت از سم های آسیب دیده و بیمار روش ها و مواد مورد استفاده در حمام دادن سم ها وسایل و ابزار کمک های اولیه دامی	مراقبت های بهداشتی سم چینی
-	۱	حوادث معمول در حین سم چینی اصول ایمنی برخورد و کار با دام (رفتارشناسی گاو، روش های مقید کردن دام و ...) لوازم و وسایل بهداشت فردی و ایمنی کار در گاوداری و کاربرد آنها	بهداشت فردی و اصول ایمنی
۲۱	-	آماده سازی، مکان، ابزار و وسایل و مواد مورد نیاز سم چینی و بهداشت سم مقید کردن دام (باکس انفرادی، خواباندن، ثابت کردن دست و پا و...) مشاهده و مقایسه تفاوت بین سم گاو ها تراشیدن و اصلاح سم داخلی اصلاح سم بیرونی اصلاح شیب کف سم انجام امور اصلاح و مراقبتی سم های آسیب دیده و بیمار انجام مراقبت های بهداشتی بعد از سم چینی	انجام عملیات سم چینی و اصلاح سم

ج: منابع درسی:

- ۱- اصول مراقبت از سم گاو - نویسندگان: جان شیرر، سارل ون آمستل، آدریان گونزالس - ترجمه: احسان محجوبی دریاکناری، مهدی حسین یزدی ۱۳۸۹، انتشارات: دانش نگار
- ۲- سم گیری و مراقبت از سم گاو- تالیف راون توسن- ترجمه وحید اهری، ۱۳۷۲- انتشارات نشر سپهر

۱- ویژگی های مدرس:

- حداقل مدرک تحصیلی: لیسانس علوم دامی به شرط احراز صلاحیت مدرس
- گواهی نامه ها و یا دوره های آموزشی مورد نیاز: گواهینامه تدریس مدرسان علمی کاربردی
- حداقل سابقه تدریس مرتبط (به سال): ۲ سال
- حداقل سابقه تخصصی در حوزه شغلی مورد نظر: ۳ سال
- میزان تسلط به زبان انگلیسی: عالی خوب
- میزان تسلط به رایانه: عالی خوب

۲- مساحت، تجهیزات و وسایل مورد نیاز:

- مساحت مورد نیاز:
- کلاس ۴۰ مترمربع مطابق با استانداردهای آموزشی
- مزرعه پرورش گاو با فضای ۱۵۰۰ مترمربع و امکانات کامل (جایگاه ها، بخش ها، ادوات، وسایل مورد نیاز و ...)
- فهرست ماشین آلات و تجهیزات، وسایل و امکانات مورد نیاز:
- ویدئو پروژکتور - لباس کار - ماسک - دستکش - دماغ گیر - پنس ژاره - ست کامل لوازم سم چینی و اصلاح سم - سیم و اهر قطع سم
- چکمه - عینک - ست کامل لوازم دامپزشکی - انواع انٹی بیوتیک ها و ضد عفونی کننده ها مورد استفاده درمان و ضد عفونی سم - طناب و ...

۳- روش تدریس و ارائه درس: سخنرانی مباحثه ای ، تمرین و تکرار ، آزمایشگاهی کارگاهی ، پژوهشی گروهی ، مطالعه موردی ، بازدید ، فیلم و اسلاید

۴- نحوه ارزیابی درس با توجه به هدف تعریف شده: آزمون کتبی ، آزمون عملی ، آزمون شفاهی ، آرایه پروژه ، آرایه نمونه کار (آزمون عملی شامل انجام عملیات اصلاح و سم چینی می باشد)

ضمیمه

دوره تک درس سم چینی در گاو شیری

جدول برآورد شهریه تک درس (پیشنهادی):

شهریه هر ساعت نظری (ریال)	شهریه هر ساعت عملی (ریال)	جمع (ریال)

مشخصات تهیه کننده برنامه

الف: مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه:

نام مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه	نشانی، تلفن، پست الکترونیکی
گروه علوم دامی موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهادکشاورزی	نشانی: تهران - خ آزادی - بین نواب و رودکی - موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهادکشاورزی - طبقه پنجم - گروه علوم دامی تلفن: ۶۶۴۳۰۴۳۴ آدرس پست الکترونیکی: info@itvhe.ac.ir

ب: اعضای گروه تدوین کننده برنامه: سم چینی در گاو شیری

نام و نام خانوادگی اعضای گروه تدوین کننده	مدرک تحصیلی	تلفن	پست الکترونیکی
مهدی اخلاقی	کارشناسی ارشد - علوم دامی		
حسین منافی رایی	دکتری تخصصی - علوم دامی		
حمیدرضا مصلحی	کارشناسی ارشد - علوم دامی		
سلمان افشار	کارشناسی ارشد - علوم دامی		

